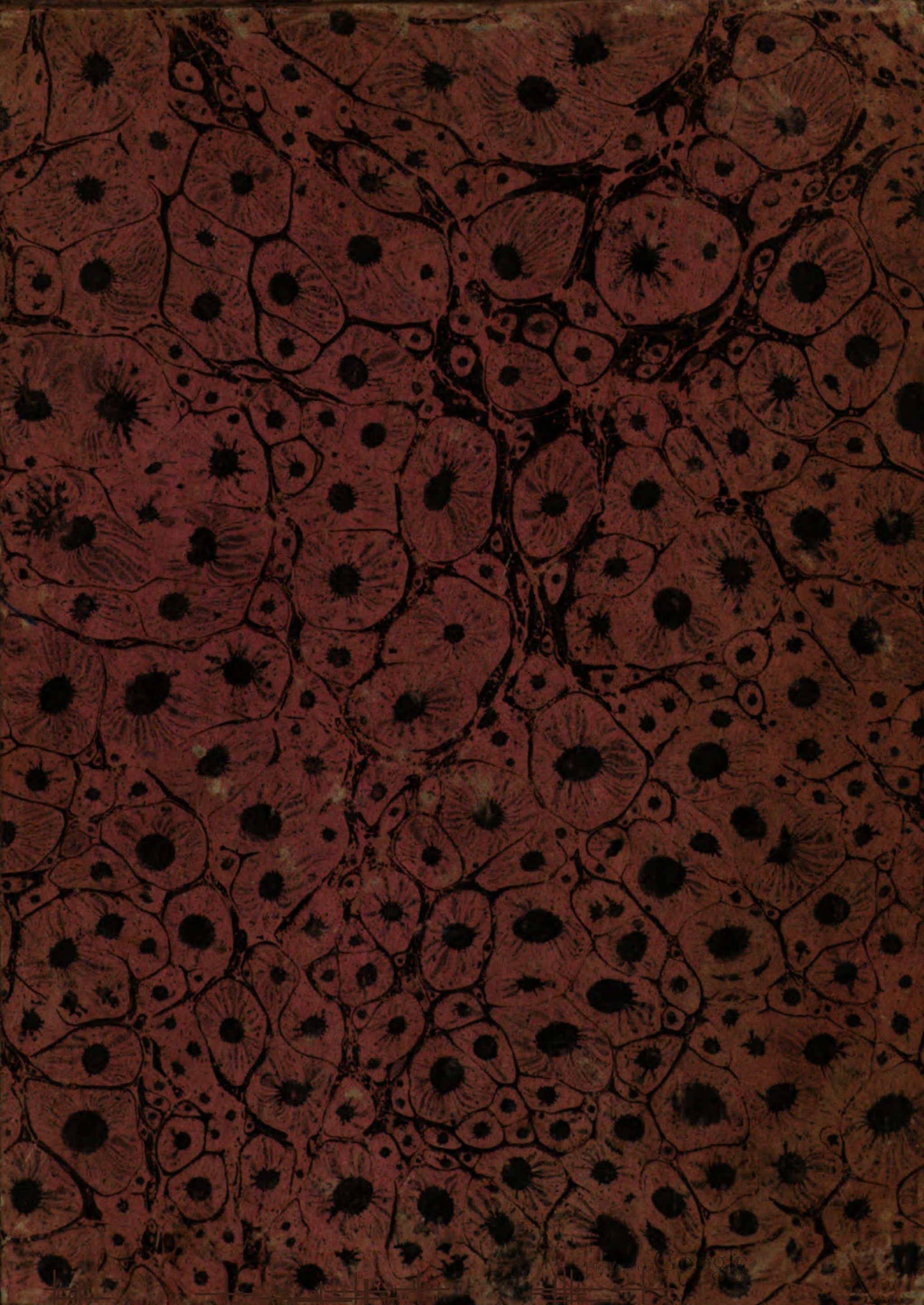
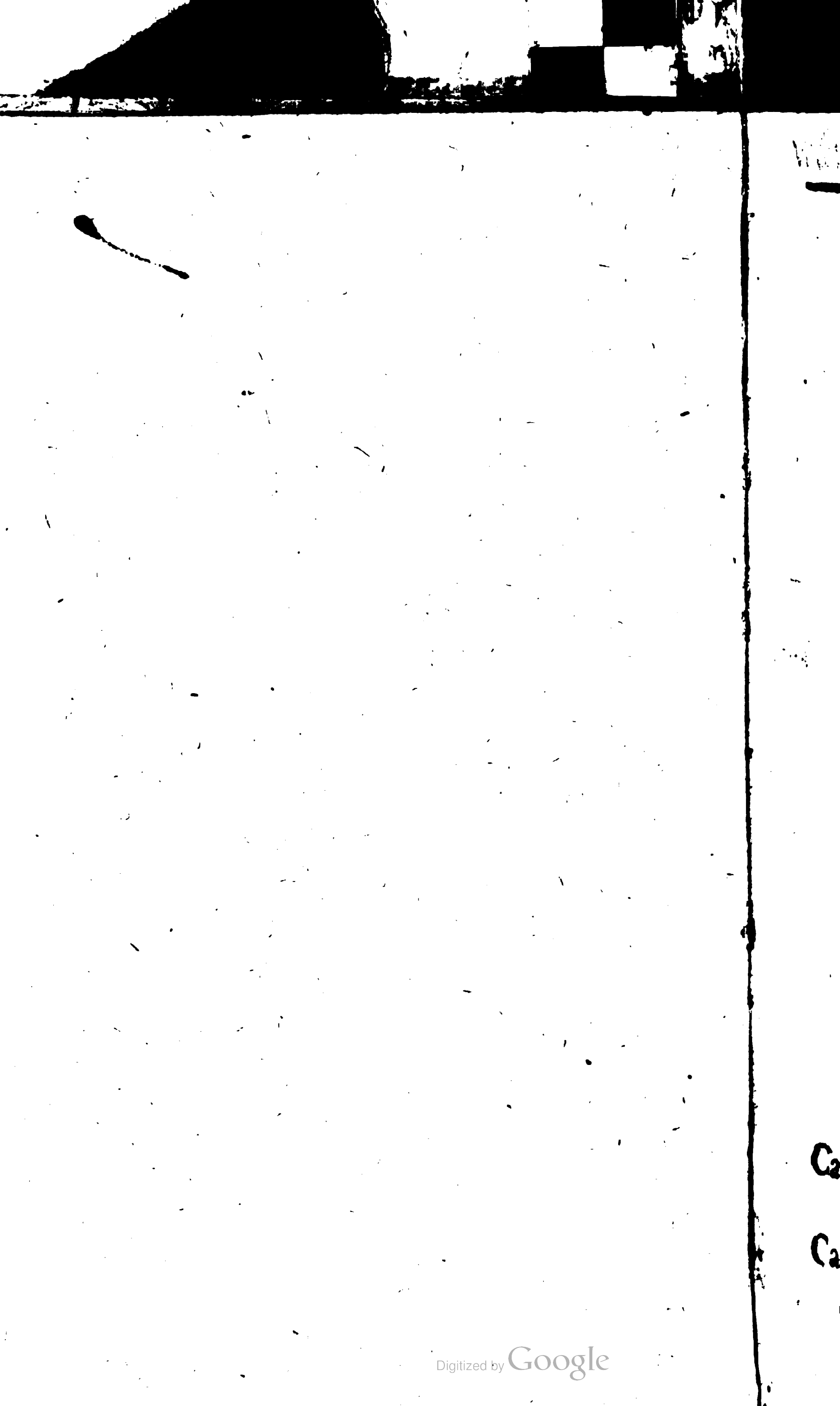
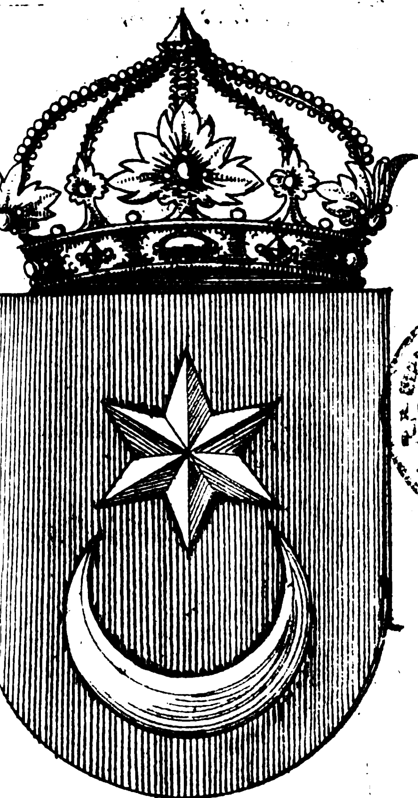

BIBLIOTHECA RHACVSINA
MILAN REŠETAR
Nr. 2606 Sign. II. 170.

LLYRICUM.

Velimir Gaj
1870.

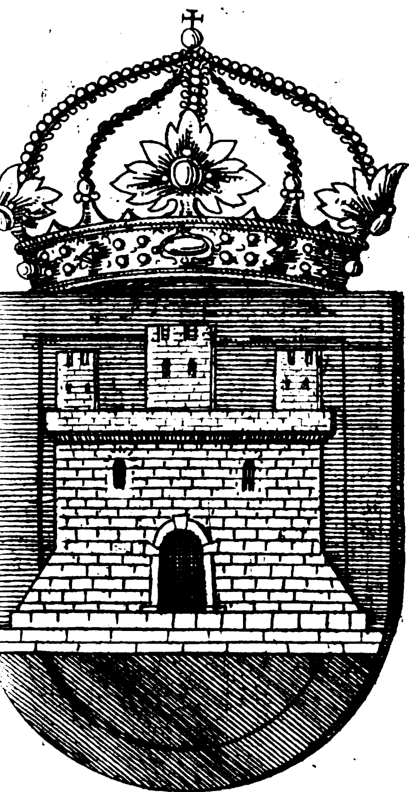
cta Jovi, ſtat campo Luna rubente;
fidei viva figura meæ.
nimus, genius quoq; grandibus aptus:
ummum ſtat mihi ſorte bonum.

ERIUM à NEMANIDE
institutum.

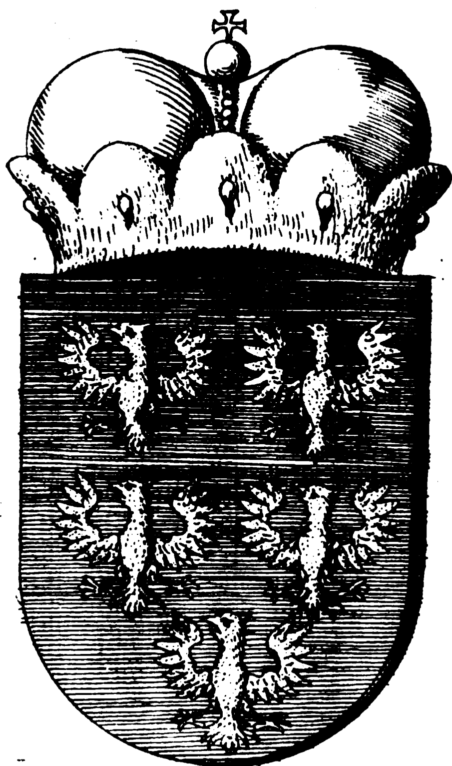
næ Aquilæ se Syrblica præferat olim:
tes plumas induit ista sibi.
l tenero fatalia Lilia collo!

ALBANIA.

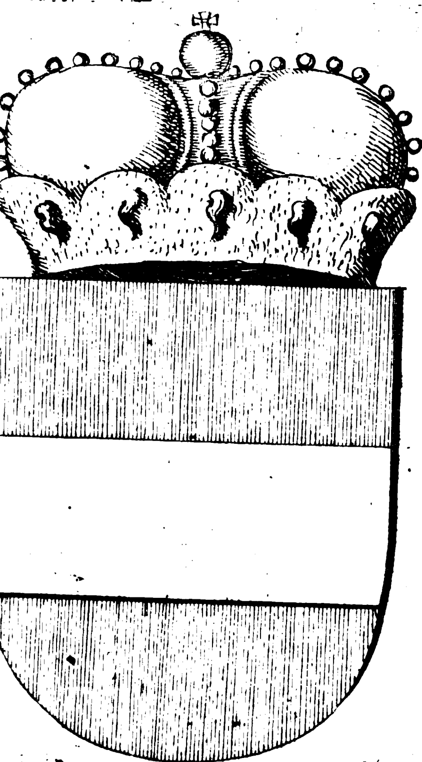
eteri tribuerunt nomina Regno:
Regni pòst renovarat opes,
ex & Regnum perstitit ævo:
pè subit cuncta pericla colbr.

AUSTRIA *vetus.*

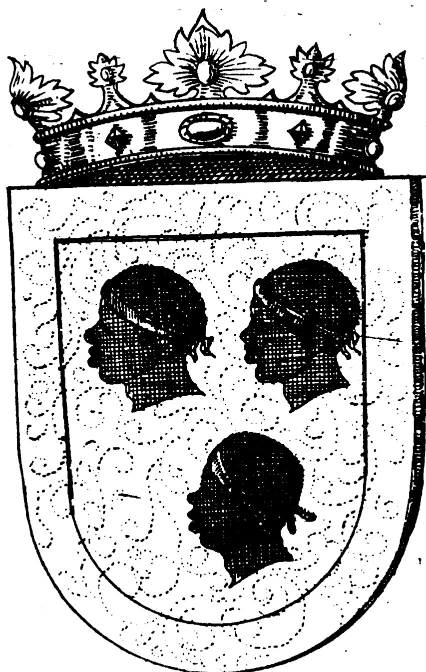
ipetæ numero recreantur Alaudæ,
Veris commoda opesque canunt

...ISTRIA *hodierna.*

...m præcingit fascia scutum:
... fides talia signa dedit.
...co nova, dic, via lactea Cœlo:
...perium cum Jove Cæsar habet.

BESARABIA.

ocum nomen dubios facit esse ; cuinam
ia , num Furiis sit vel amica Diis?
... Furiis horus hanc color ater & aequant ;

Ip...

BOHEMIA.

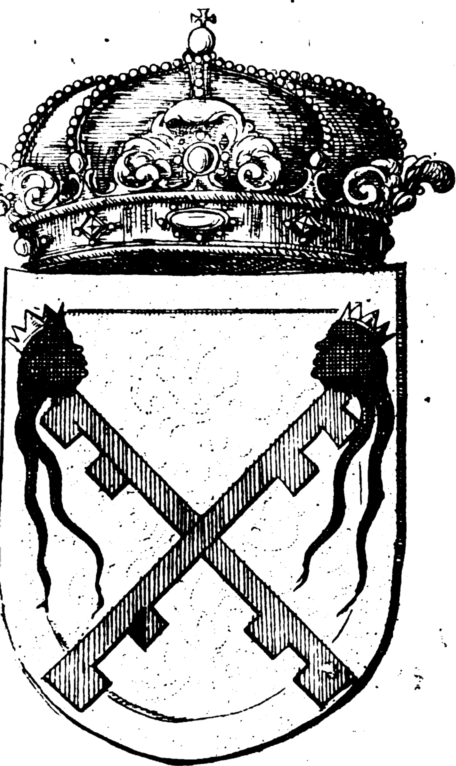
n mihi fata dedere Leonem:
: rubeum candidus opplet agrum.
or eſt & forma Leonis:
n ſacram ſtat ſine labe Fidem.

BORUSSIA.

m in expanſis alis, colloque Coronam,
colore ſuo, regia geſtit avis.

BOSNA.

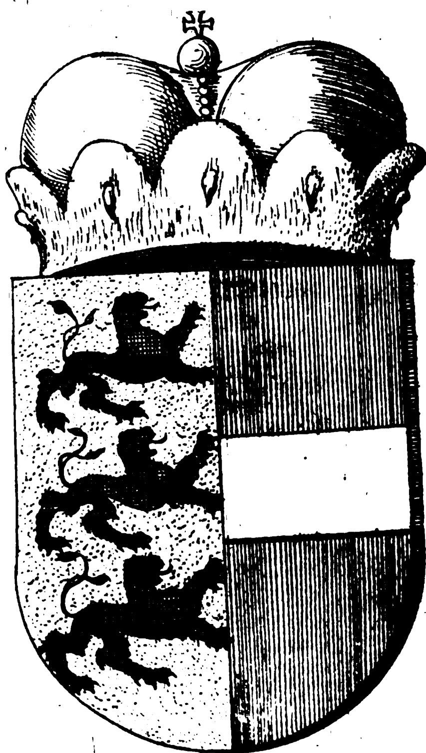
eamque Crucem super aurea scuta
uodam numine Bosna tuli.
est argenti copia & auri,
graviium copia magna

BULGARIA.

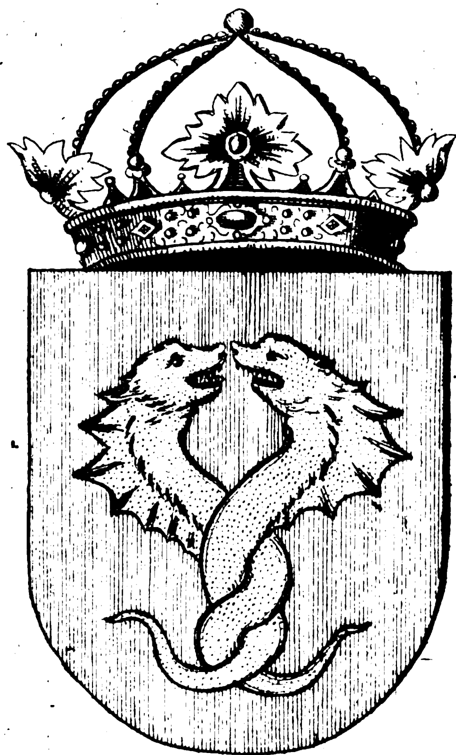
n rubeo fulvus mihi se Leo campo:
at Pictores, qui statuere nigrum.
orium servo Bulga de flumine nomen,

CARINTHIA.

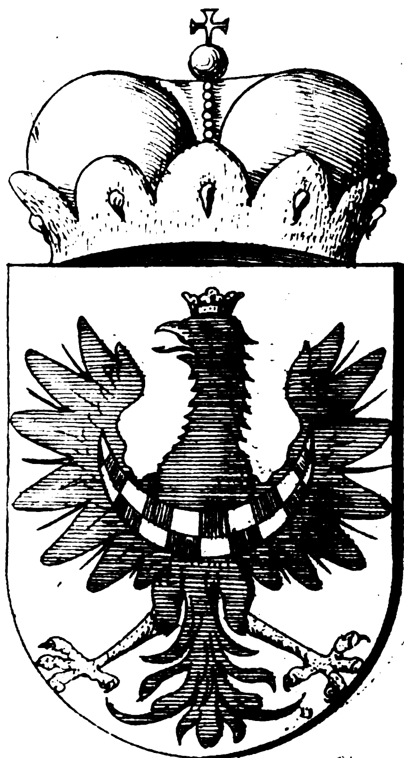
ſtriaco nigros junxiſſe Leones,
ſtatis ſigna Carinthia habes.
irtus conjuncta triumphat amicis
Auſtriaca cuncta, Carinthe-

CELTÆ.

quondam gens Celtica more Draconum:
lias gentes ore cruenta vorans.

CARNIOLIA.

Lunam Jovis ales ad æthera perfert.
ujc color eſt, candida at illa rubet.
opuli, & Superos pietate colentis,
hæc Fatô Symbola facta putem.

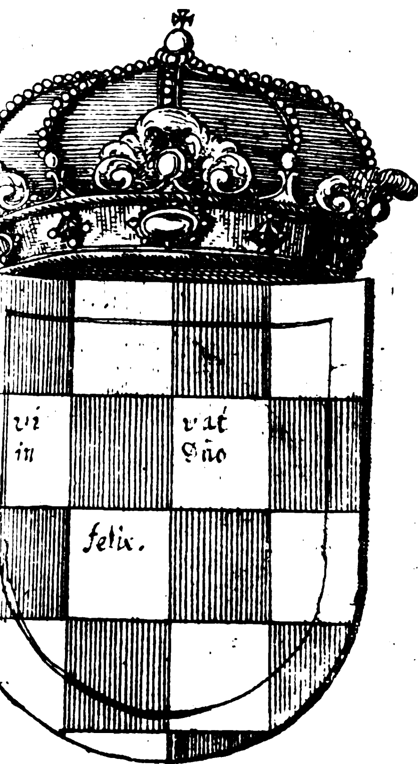
CRETA.

s, magnique Jovis cunabula quondàm
at terris Creta ſuperba ſuis.
ſubjecta gemit, procul à Jove cedens,

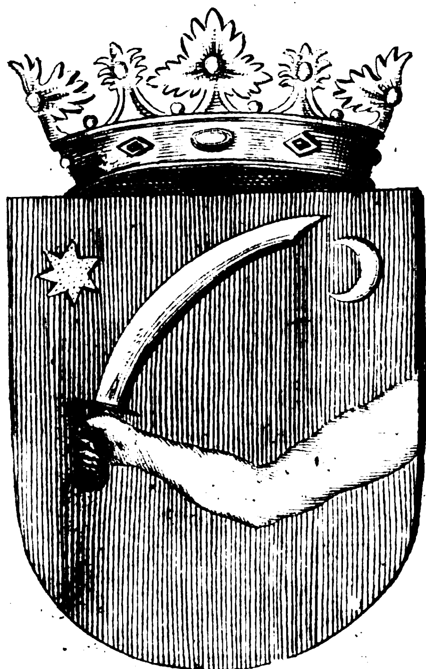
Car
I

CROATIA.

ubeus color hoc variatur in agro,
rtes ad r.1ea fatą vagas.
citur dubii alea ſæpè Gradivi;
at nullo vulnere candor abit.

CHULMIA.

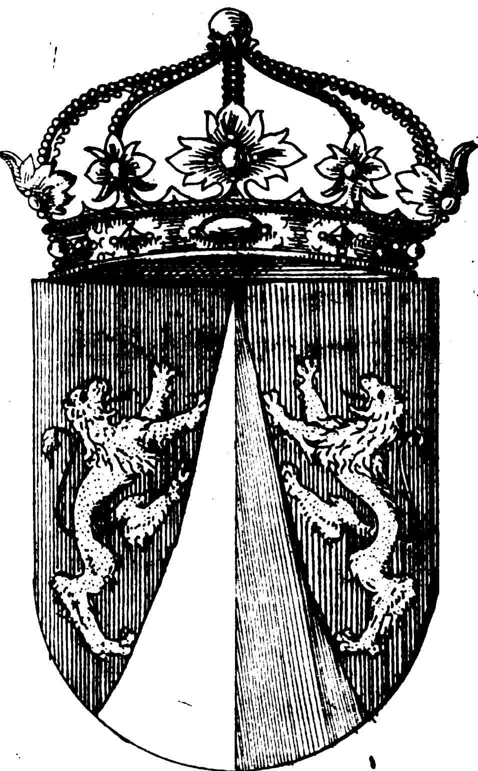
...it curvum pro ſtemmate dextera ferrum:
...una eſt fidei teſtis & inde Venus.

CUMANIA.

priùs, sub amicæ nomine ducta,
Unnis qualis & antè fuit
nium mutat lupus, atq; inimicus
aud unquam verus amicus erit.

DACIA.

t quondàm fulvi ſuper alta Leones,
oprios habui Dacia dives heros.
Romanus poſtquam, Scytha, Thraxq;

DALMATIA.

ati mihi colla dedere Leones:
æc ſcuto triquetra forma locat.
nerus fert majeſtatis honores;
c Cœli, maxima quæque, color.

DARDANIA.

gibus Regem, tellus & nomina misit ;
itor Priami hinc Dardanus ortus erat.

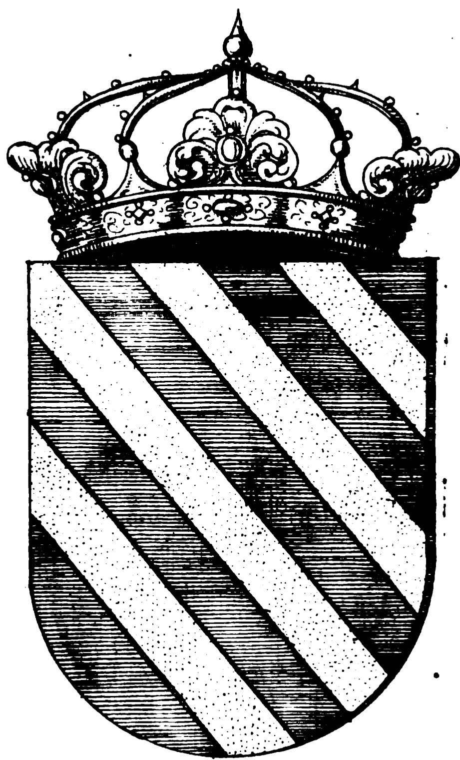
EPIRUS.

n quandoque Moloſſia dictum,
Canibus nomen, & arma tulit.
s hic propriis ſub Regibus olim,
unæ nunc latrat ante fores.

GRÆ-

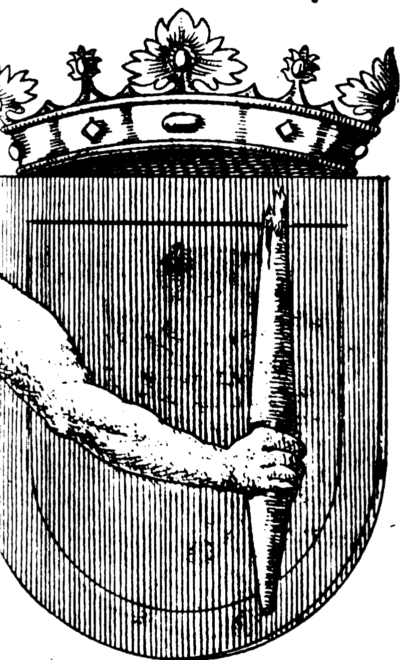
GRÆCIA.

gaudet Sapientia cessa colore:
cuj famulum, cuj decus omne subest.

Hoc
N

RCEGOVINA.

fuerat, Chudvergia, Scutum:
tur lancea fracta manu,
sunt inclyta signa valoris:
que armis vis spoliata jacet.

JAPO.

JAPODIA.

elesti Phaëtontis fabula caſu
us pullam congrua & arma dedit.
Phaëtontis iuſta ; galero

ISTRIA.

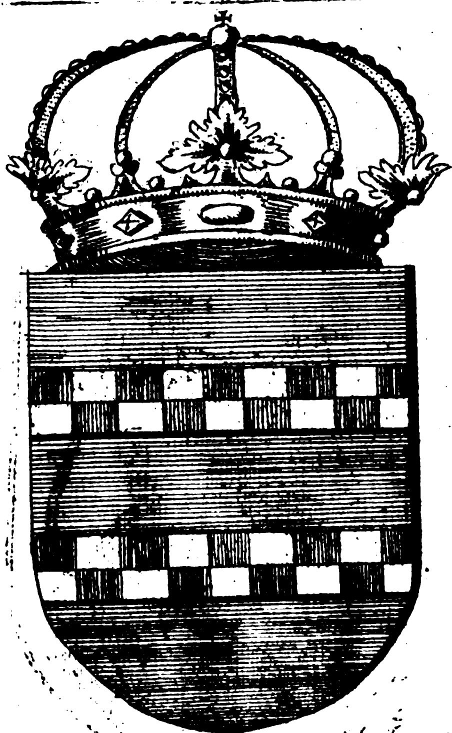
ratis & ſaltibus Iſtria dives,
ellus apta & amata Capris.
lo neget uber pingue Capella:
ndenti lac dabit, atque cutem.

LIBURNIA.

i eſt tellus, Aquilis auroque locuples:
dabam Adriacis regius Ales aquis.

LODOMERIA.

eruleo variat Lodomeria in agro;
eſt rubeo mixtus utrique color.
Paciſque puta fatalia ſigna:
ia ſit amor, pro Patriaque furor.

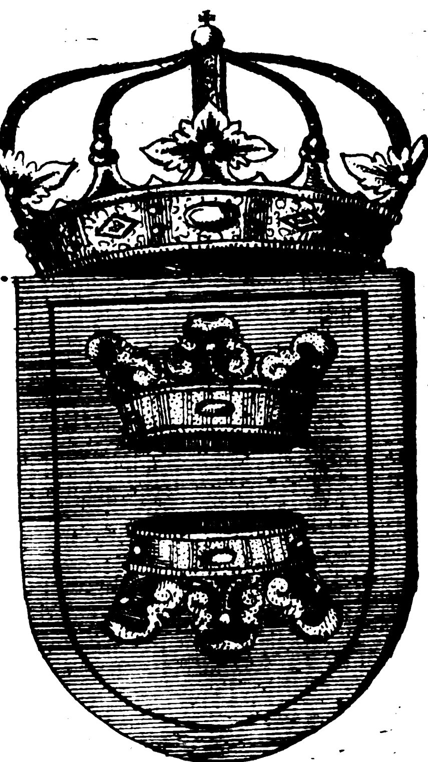
MA

MACEDONIA.

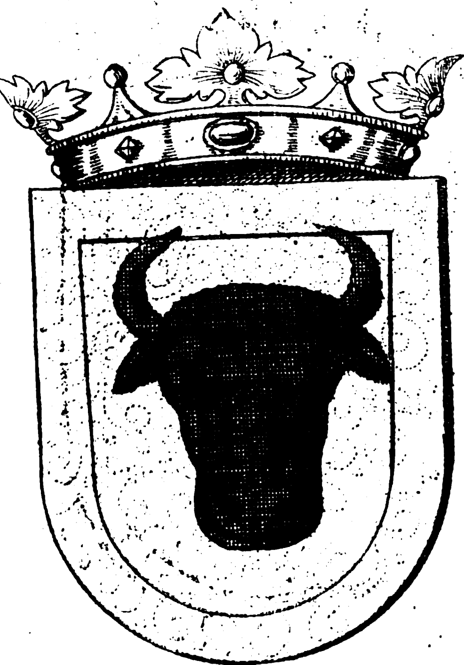
ta mihi rubeo protecta Leone,
ale olim ſigna fuere decus.

MOESIA.

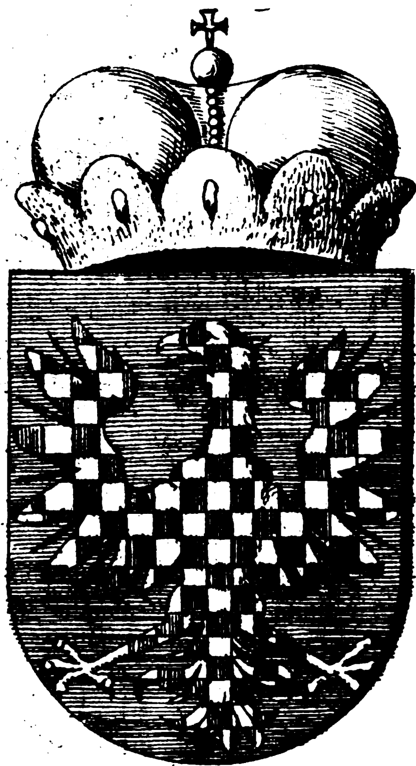
leo diademata jactat in agro;
n semper paneque dives humus.
oridèm subversa Corona decoris:
unc panem seminat, alter edit.

MOLDAVIA.

tellus de flumine Moldava dicta:
& devectum monſtri, habet arma, caput.

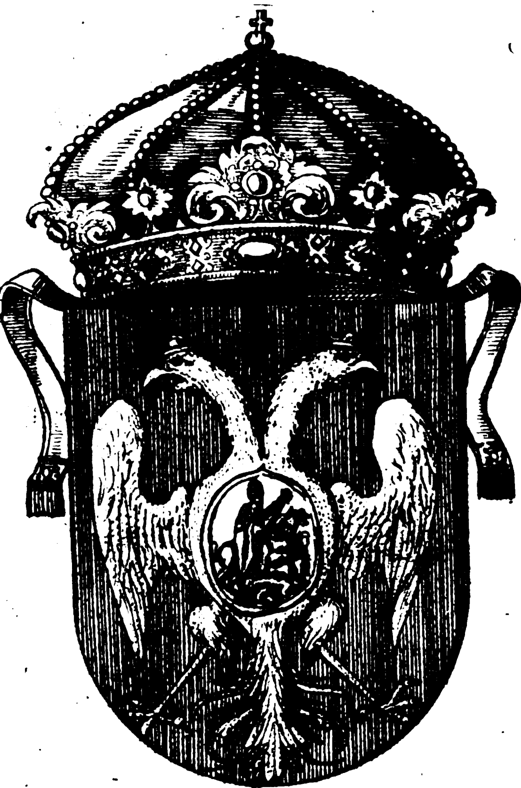
MORAVIA.

…bita procis, variantibus ævis,
…ac Bello ſæpè petita fui.
…color eſt Aquilæ rubeusque volanti,
…betas ſed decor omnis Aves.

MO-

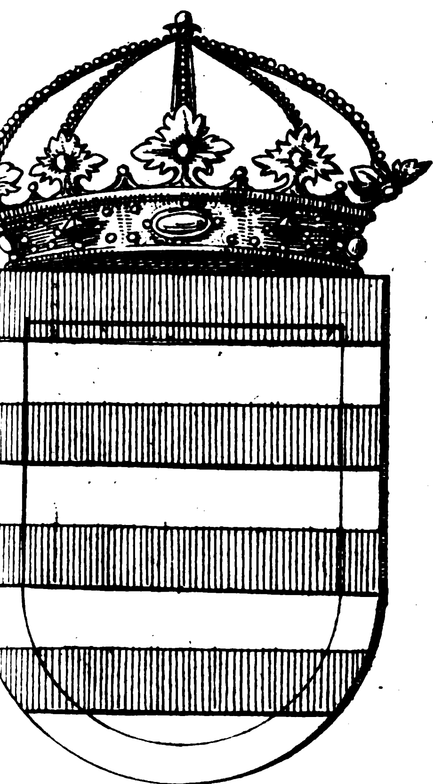
MOSCOVIA.

...rato Jovis Alite Moskua gaudet,
...s & populis invigilando suis.
...rro hostes, populos & jure gubernans,
...lo obsequium Dux habet, hoste metum.

Per...
Sæ...

PANNONIA.

bem quatuor mihi flumina campum:
currunt flumina pingue solum.
pus mihi, flumina sæpè cruenta;
ilibus Bella geruntur agris.

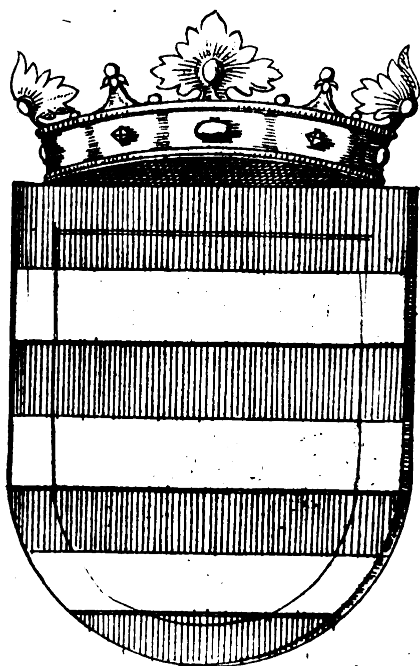
POLONIA.

ex Slavnis ad Sarmata rura recepta
es alas regia tollit avis.
Fide generosa Polonia pollet;

Al

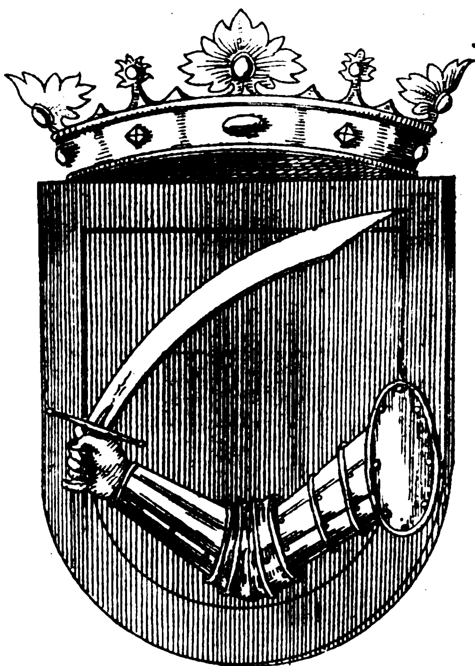
RAGUSA.

iacis Ragusa Urbs libera terris
campum flumina trina rubrum.
nalo turbentur flumina ductu,
um quovis eligit illa Ducem.

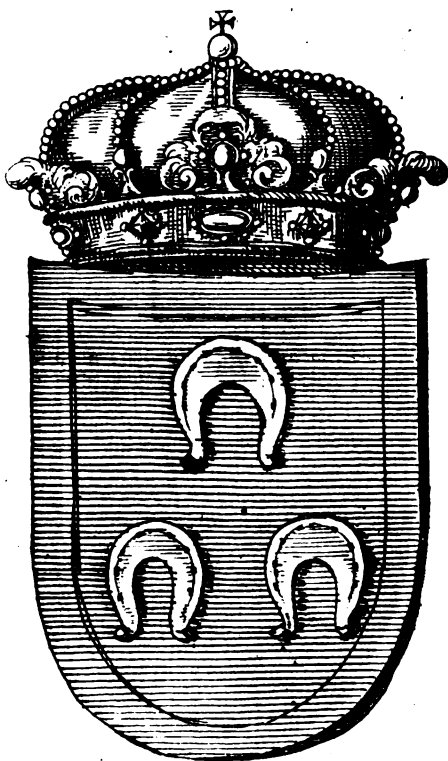
RA-

RAMA.

non homines & nomen & arma dedere
tria, in Patriam bella cruenta tuli.

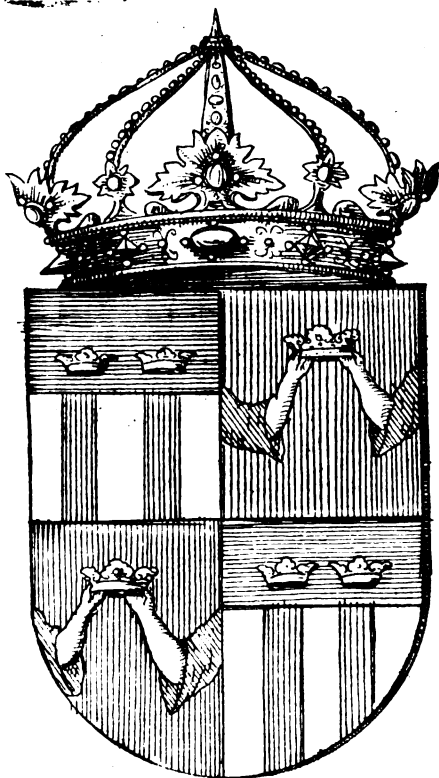
RASSIA.

æruleo soleæ spectantur in agro:
curſuro calceus aptus equo.
ſt; & equo ſoleas ſua Raſſia figit:
tque tenet, conſidet alter, equum.

RO

ROMANIA.

vi plures nova geſtit Roma Coronas:
no regimen nomini in Orbe datum eſt.
Imperium, mutataque nomina Regum,

RUSSIA *Nigra.*

...es fulvo scandente Leone
...cutum Russia nigra suum.
...tat duris se Russia rebus,
...ffringat, molliùs aut toleret.

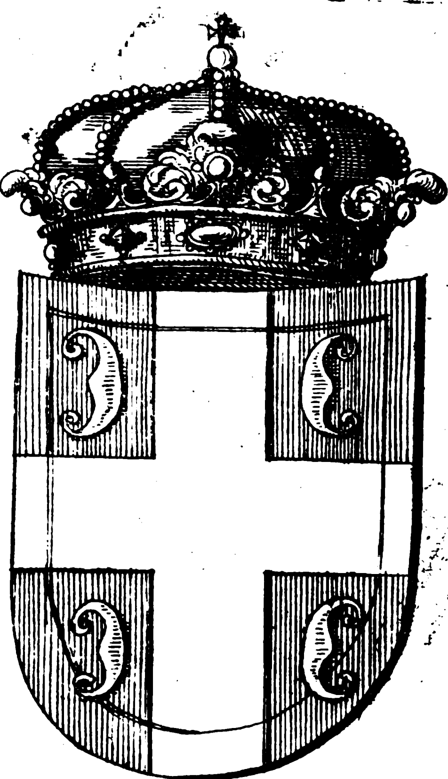
SCY-

SCYTHIA.

et in niveo caput Ursi gens Scytha scuto:
oli genius convenit atque poli.
cythicis generantur in alpibus Ursi:
fert homines barbara terra pro...

SERBLIA.

m, calybesq; rubro fert Serblia campo
e non paucos Serblia passa focos.
prostrata, tamen ultrò sustinet ictus;
& facto Sevia dicta venit.

SILESIA.

n Lunam pansis Aquila elevat alis;
enio scutum Slesia nacta suo est.

SIRMIUM.

bium, Savumq; Bacuntius amnis
it fluxu Sirmia rura suo.
tis Cervi pascuntur in antris,
am timidus rura colonus arat.

AVONIA *Danubiana.*

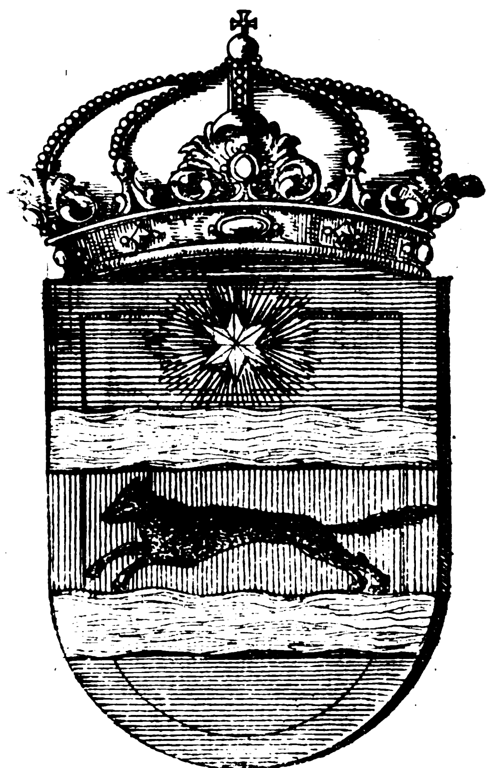
albenti currit mihi Vertegus agro,
orum audax fidáque turba Canum.

AVONIA *Maris Balthici.*

rubro volitat Draco Balticus agro:
os, ungues, caudaq; & ala minas.
quondam gens actis, nomine honora
t; quia per dura par tur, honor.

LAVONIA *moderna.*

ai ſydus adeſt: feraq;, inter flumina, Martes;
dio ſcuto Martius eſtque color.
R... ...um geminus quod terminat amnis.

STIRIA.

ns Panther rapidos atq; auribus ignes,
luctam candidus ambit agro.
omponitur pro Bello Paceque corpus,
animo est candor, viribus atque calor.

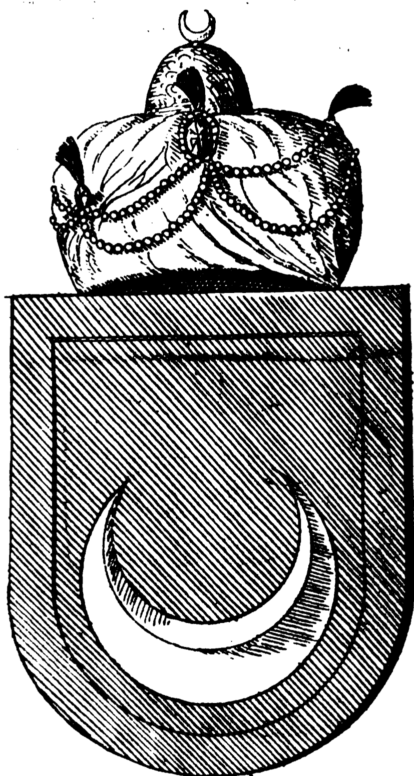
THES.

THESSALIA.

...um abs culpa fixæ ſtupuere ſagittæ:
...ine Romano cùm riguiſſet ager.
...e ſaturi peccant: gens ſubdita pœnas

HRACIA *Odrysiorum.*

casus gentis, regnique potentis,
o viridi stat nova Luna mihi.
viror, & Luna est variabile sydus;
am in mitram regia laurus abit.

HRACIA *Romanorum.*

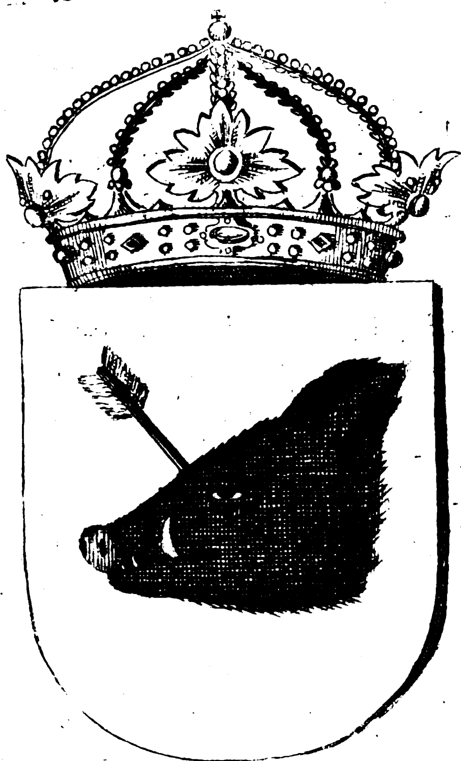
fert dorso fulvus Leo; Principis hostes
iat, caudam dirigit atq; pedem.
: hic Orbis Romano Principe rectus:
numo; Orbem Thrax ferit ultrò Leo.

RANSYLVANIA.

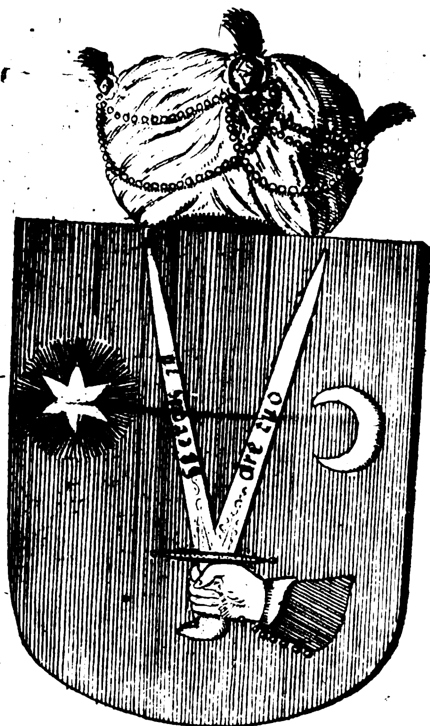
Castris surgit Jovis inclytus Ales:
Lunam alis contegit ille suis.
acisq; vices experta superstat,
ro, argento, melle, sale uber humus.

TRIBALLIA.

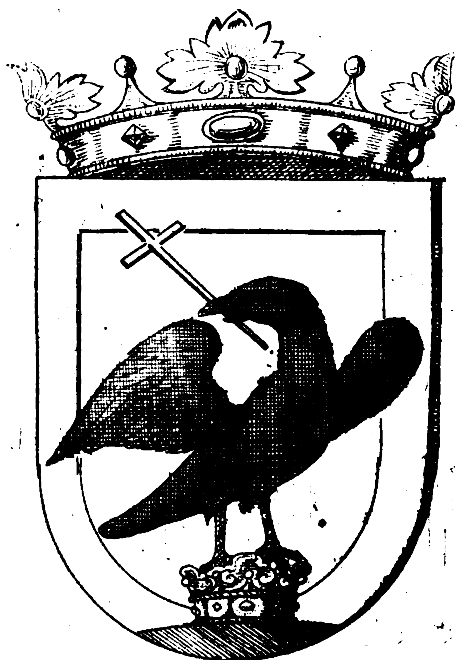
genium præfert Aper atq; ſagitta :
at immanis nam caput iſta feræ.
ribella viros fortes parit atq; feroces:

TURCIA.

uplicem sibi Turcia vendicat ensem:
nitans Occiduisque plagis.
hristicolo nunc maximus hostis in Orbe:
peccatis missa flagella puta.

VALACHIA.

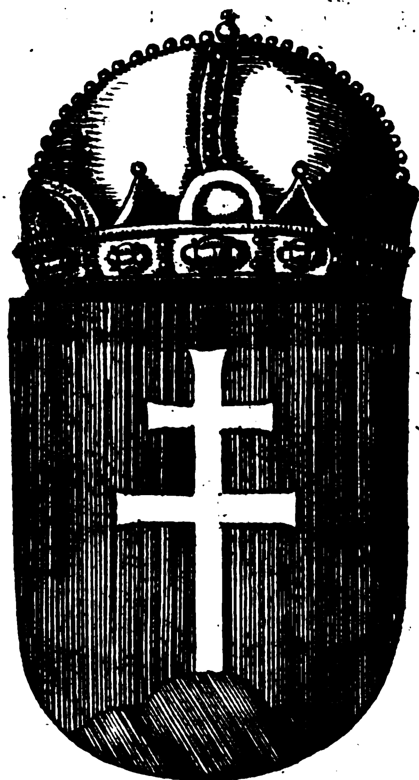
o nigras Corvus campo explicat alas:
Crucem, pedibus sed diadema premens.
ibus prior est his vita Monastica Dacis:
plures Monachis, Principibusq; cruces.

VENETIA.

enetis Leo, Marci nobile ſignum,
in campo biblia ſacra gerens.
rogreſſa viget Reſpublica & alto:
es Cives vivere lege juvat.

UNGARIA.

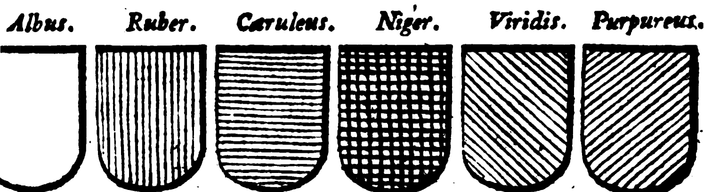
rimùm Cruce ſimplice, poſt duplicata:
icolæ ſuaſit ſic pietatis amor.

DECLARATIO EMMATUM PRÆMISSORUM.

TUM sive Armorum, aut Insignium usus initium
o sumpsit. Quidam ex Poëtarum inventis, alii
historiis antiquius persuadent. Romulus pro
ribus manipulos fœni longæ hastæ infixos habuit.
lam postea, Lupum, Minotaurum, Aprum, in acie
Marius in secundo Consulatu Aquilam universæ
ecit; cætera animantia cohortium signa fuere.
o Cæsaris Elephantem in vexillo depictum fere-
his animalibus in prælio cæsis, victoriam repor-
s & pila inventa est ab Augusto: quæ Orbem Ro-
io subesse indicaret. Constantinus signum Cru-
Cœlo viderat, in militari vexilla transtulit. Aqui-
perii totius Insigne reservata, primò argentea &
a: pòst aurea facta, fulmen aureum pedibus tan-
armiger tulit; Postremò biceps: manente uno
lesia Occidentali, sive Roma veteri, & altero in O-
nova Roma: ab Imperio Caroli Magni. Animan-
a Principes in Insignibus referunt; Inanimata.
Ex coloribus primarii decem habentur; cùm an-
ima quæq; opera quatuor duntaxat coloribus
Septem in Insignibus observantur.
felix sæculum denotans.
u argenteus, animi candorem, puritatem, & fi-
s. Hi duo inter metalla potiùs quàm colores

, magnanimitatem indicans.
us, Sapientiæ, Juſtitiæ, claritatis famæq; Sym-

prudentiæ, ſtabilitatis, firmitatisq; ſignum.
, ſpem, robur & vigorem innuens.
eus (ob purpuram quæ Principi eſt propria) vim
Imperii ſignificans. Qui ab Arte Heraldica ſic

ùs obſervati, ſunt; *Luteus*, qui lætum ſæculum,
honorem & victoriam, *Ferrugineus*, roboris duri-
ndunt.
morum Signis, Inſigniis principium fuit; inde nam-
a dicuntur. Quæ à Ducibus & Principibus Regna
Provinciæ obtinuerunt; eaque pro illorum libitu
one variabantur. Ipſorumque uſus ad Familias de-
nit.
IDIS, cujus vetuſtum nomen tot Regnis & Pro-
nana quondàm Monarchia præfecit, Inſigne re-
Joviſque albarum in Campo rubeo ſtellarum con-
n Symbolis Luna Populum ſignificat: & Jupiter ab
fortuna major vocatur. Cujus præcipuo ſive
liurno ſigno ipſa regio ſubjecta eſt. Hæc conjun-
Ptolemæum & alios, inclinat ad religionem: dat
aletudinem, vitæq; diuturnitatem His beneficis

ſani, proceri, fortes, honeſti, & quorum multi nnulli duodecim, alii & plura vitæ luſtra, hac eſtate vidimus tranſigere.

ĸIJ à Stephano, cognomento Nemanich, in Illyrico tituti, eſt Aquila biceps alba in campo rubro; ad m Romanarum: videlicet Occidentalis nigræ Orientalis aureæ in cæruleo, nec non Moſcoviticæ in rubeo campis poſitarum. Stephanus namque liderat Imperium, Orientale in eam translaturus; ſtitutis Regibus, Raſſiæ, Græciæ Bulgarieque Imſe nuncupabat, Ad utrumque latus Aquilæ ſub aureum lilium conſpicitur, per affinitatem regii uinis additum. Hæc Gentilitia Nemanidum Innt: poſtquam regio titulo, ad finem undecimi m natum ſæculi, ornati latè dominabantur; Leobeis faſciis æquè diſtincto, poſterioribus firmi- cruentum gladium anterioribus pedibus gerenm Stephanus in majori Sigillo totius Illyrici probat inſignia: utpote Macedoniæ, Slavoniæ, ariæ, Dalmatiæ, Syrblæ, Croatiæ, Raſſiæ, Ra- intimam ſuperponebat Aquilam; utì & mediæ galeæ aureæ in regia corona ſtantem & Imperiax anguli dextri coronata galea ipſe coronatus, inductus, purpureo ab humeris pallio dependum rubrum, alba Luna ſignatum, dextera per prendens, & ſiniſtra manu clypeum, Illyrici matibus inſignitum gerens: ac è ſiniſtræ galeæ tius Leo, recta ſtantes, prominebant. Uros verò, Stephani filius, ſecundus & ultimus Imperarum Regnorum Inſignia ſeparatis in ſcutis depitilitium ſtemma, juſta ſerie diſpoſita, unaque ona omnibus impoſita præferebat.

ANIÆ typus eſt, alba in cœruleo campo fundoque Albanum, ſive Albanopolim, regionis olim ca- ns. Albaniæ Epirique Regnum Georgius Caſtrio- lerbeg à Turcis nuncupatus) reſtaurarat, circa A. ed ipſo (1464.) mortuo, Turcis in provinciam ceſ- Symbolis tutelam & patrocinium ſignificat; quod ioto amiſiſſe perpetuis lacrymis Albani gemunt.

TRIA quinque Alaudas aureas in cœruleo campo geſtabat. Deinde Leopoldus Marchio, eo nomine bello Prutenico reverſus abolitis Alaudarum Inſig- a uſurpavit; ùt Munſterus ſcripſit. Aut ùt alii volunt, tu ab Imperio conceſſa; album videlicet tramitem ampo. Qùòd in obſidione Ptolemaidis album cor- ore ſolo cingulo immune præſervarit. Alber. Kran- nti apud Sviceros (A 1386.) prælij memoriam hoc e apud Auſtriæ Duces conſervari exiſtimavit. Alau- rò Inſignia primævis Auſtriæ Marchionibus eo even- ſe, haud extra rem ajunt; quòd eas ab Imperio s accepiſſent, in quibus Decimæ Legionis Roma- audæ quondàm ſtativa erant. Alavdæ fauſto au- entur. Hæ, inter volucres omnes verno tempore ſo- me volantes, cantillare conſvevere: quòque al- ra feruntur, eò ſvavius efformant melos. Augu- gionis Principum idea; qui ſingulari erga Deum rnis ſemper felicitatibus beantur.

antes, à Laude ferunt quæ nomen, Alaudæ,
Auſtriacæ decorant ſtemma Ducale Domûs.
ria Cœlipetas clypeo depinxit Alaudas,
Cœlum virtutis laude ſed ipſa petit.

n aliàs . . . Auſtriæ Archiducum faciunt omnes

:erpretibus materiam concedunt. At ego positis
ramma, A E I O V gemina educo Anagrammata;

A JOVE;
IO AVE.

giosè subscribo;

: principium Regnis. Hoc Austria felix:
A Jove *cui data sunt gaudia, Regna, Salus,*
elix io ave; *vastum da jura per Orbem;*
Pro Jove *quæ regnas, cum Jove fine care.*

RABI communiter appellati (olim Getæ) *Bozji ra-*
nt; quod Dei famulos significat; illudque à Græ-
i pronuntiationi minùs assuetis, retortum esse ar-
: quod rabiei furiarumque aut etiam Dæmonis fa-
s dicerentur. Iis tria capita Æthiopica rubeis fa-
a cervicem ligata scuto aureo, quibusdam albo, in-
Caput humanum prudentiam, synceritatemque
E vultûs quippè lineamentis arcani hominum af-
antur. Ideò Seneca in Hercule Oeteo;

- - *licet ipsa neges*
Vultus loquitur quodcunque tegis.

MIÆ, Leo albus coronatus in rubeo campo (Mun-
um in albo descripsit) ectypon est; quod Regnum
eoni subjectum ajunt; qui naturæ suæ influentias
liter imprimit. In Symbolis Leo magnanimita-
nisque signum est; atque tum ob easdem virtu-
o generositatem, qua cum ignobilibus animanti-
ere dedignatur, magnisque & fortibus se objicit.
tialis;

unc sæva fugis placidi lepus ora Leonis?
angere tam parvas non didicere minas.
tur magnis isti cervicibus ungues:

Nec gaudet tenui sanguine tanta sitis.

que ac subjectis parcunt: hinc Claudianus;

Prætereunt subjecta feri, torvique Leones,

Quæ stravisse valent, ea mox prostrata relinquunt,

r (ut meminimus) etiam fidem denotat; in eo
s Catholica unicè viget, nulla hæresi aut schismate
to. Czeho Bohemorum Conditori Aquila stirpis
uit; utì & Bohuslaus Balbinus refert;

Ales veteris Czebi Regumque priorum

Cisque bifurcatus pro statione Leo.

ISSIÆ, quæ Ducalis hactenus appellabatur, Aqui-
tro & pedibus aureis, circinum aureum in alis,
n in collo, super albo campo expansa, ad novum
itatis honorem conservavit. Munsterus trifolia
co circini, ponit: additque literam S pectori A-
quila Regina volucrum, animum nobilem & ad al-
um indicat. Corona, quæ honor eminentissimus
præmium est, cùm magnis natalibus tum etiam
meritis debita, inter alas collo infixa, prominente
pite, firmam tectamque eatenus in sublime ferri
Circinusque operis cujusvis complementum labo-
verantia perfici eundem innuit.

A, binis rubeis clavibus obliquam Crucem for-
nigra coronata Æthiopularum capita complexas
aureum Scutum laxantia, imposuit. Alii Capita
ant. plurimi absque comis ea depingunt; ut vi-
gis quàm mulierum esse videantur. Scutum au-
i argentique ferax solum, & felicis olim sæculi ty-
t; dum à Regibus Croatiæ per Banos sive Duces
os Culjen Augusti locum promeruit) gubernaba-

ut feræ non adæquata, aut non sensim versata, fa-
ulos rumpit, vel rotulas destruit. Ita Bosna Prin-
rum ambitione, violentaque regnandi cupidine,
ia & Turcicas fraternitates illidens novelli Regni
cilè fregit: & osori Crucis sanctæ captiva cruces
suffert. Infausti quoquè ominis Æthiopum ca-
uriis habentur. Ea verò, præter cognomen, gen-
s originem ducere, multorum opinionibus suffra-
Hæc Insignia veteres Croatiæ Reges Bosnæ Bana-
nt. Reges tamen ejus proprii non iis, sed genti-
legia etiam authorabant; Quibus nec Ungariæ
ntur: nam nec Bosnam regalibus titulis inserunt;
& Chulmia Ramam sumunt, inter utramque me-
nem.

ARIA, fulvo coronatoque Leone in campo rubeo
In quodam manuscripto reperi, Leonem rubrum
o campo: qui Macedoniæ censetur. Apostolici
im faciunt, intra Stellam & Lunam rubeas (quam
e appingunt) in campo albo. Cui adscribere pos-

llas cernis rubeas, nigrumque Leonem,
atale hoc genti stemma fuisse, puta.
uenta tulit multos luctata per annos:
c lucta victæ nil nisi luctus adest.

s quàm genio præstantior, vilibus etiam rapinis
uæ aliquando plurium Regnorum opes & Orien-
Coronas everteret, Thraciæque Lunam penè
nunc Turcicam adorat supplex vasalla.

THIA, tribus nigris Leonibus, è dextro aureo,
eo scuti latere Austriacam trabem intuentibus,
na exprimit; postquam Austriæ unita; Leoni-
bus

antea contenta. Hos in antiquo exemplari Canibus
:onibus ſimiliores inveni. Nam & olim Carinthiæ
um Imperii officia paſſim inter Principes & Civitates
es diſtribuerentur, Imperii Venator fuit; ad quem
ntentiones Venatorum omnium deferebantur.
NIOLIÆ Aquila cærulea coronata, roſtro & pedi-
is, Lunam albo rubeoque coloribus intermixtam,
in expanſas alas curvatam in campo albo gerit. Alii
ureum, pedesq; ac linguam aquilæ rubros faciunt.
LTARUM, Illyrici olim accolarum, duo Dracones,
ati Colubri, ſeſe invicem patulis faucibus intuentes,
re. Tradunt, Draconem fieri è ſerpente qui alte-
voravit. Draconibus tribuitur natura vigilans, &
odia. Hinc Martialis ad avarum;

- - - - - incubasq; auro,
Ut magnus Draco.

ETA, bipartiti ſcuti rubeæ inferiori, Minotaurum,
rea clava, & Aquilam fulmina vibrantem ſuperiori
ti partibus impreſſit, fabularum inventrix curioſiſ-
ri illius monſtri partu, Jovisq; nativitate, educatio-
tiis & ſepulchro ſui nobilitatem adornans. Quæ uti
m gentium mores & notabiliores fortunas, aut res
meras fabulas transmutavit: ita populum Theſ-
i primus Equos inſedit, atq; ex iis bellare cæpit, Cen-
finxit.
OATIA, ſcutum habet in quatuordecim plagas, ru-
is intermixtas, rectè partitum, Abaco, ſive tabulæ
formam repræſentans: in totidem partes divi-
, potens olim fatorum indicium. Matthias Pan-
ex, tam in majori ſuo duplicique Sigillo, quàm lapi-

it) pro Regni hujus tessera, sola regia Corona usus
ua cæteras illius partes, ex Banatûs Zupaniatûsq;
ium honorem consecutas, comprehendebat: uti
Bosnam, Serbliam, Rassiam, nec non Bulgariam.
bili conjectura, in honorem Ladislavi Sancti, eum
nari licet; per quem Indigenam, de Goricza ori-
egnum illud Ungaricæ Coronæ accedere cœpit.
liarem alam & plumatam galeam, regiam ob dig-
Coronam Ungari mutaverunt. Uti, aureis Suc-
ummis, dicti Sancti Regis effigies, impressa, veri-
n quia & Ostoja Kristich, Bosnæ Rex, sola Coro-
ui regiminis exprimebat. Hujusq; Successorem
m Thomam, ob amicitiam & fraternitatem
mette II. Matthias strangulari fecit: vectigalis
egimen tutamenq; ipse habiturus. Et cùm Bos-
u Albæ Rubeæq; Croatiæ in medio penè sita est:
q; Regum Coronam ad reintegrandæ Croatiæ (in
sesqui sæculo discerptæ, Regibusq; jàm privatæ)
avit; Bosnæ titulo uti non dignatus. Nam &
uni Ungariæ, Dalmatiæ, Croatiæq; Regis titulo
a, circa scutum Pannoniæ Insignium, hinc Un-
m, & Dalmatiæ Leonina capita: illinc ipsam Co-
tiæ: & Lupum Cumaniæ, cætararum Daciæ
i Provinciarum emblemata figurabat: gentilitiis
matibus infra positis.
IIA (propriè Hlivnia) nudum brachium huma-
am inter stellam & lunam gerens, Principis Po-
n, continuo Marte exercitorum tesseram rubeo
Brachium humanum nudum & armatum,
q; sinceri, Venus amoris bonæq; spei, sed Luna
mutationum symbolo sunt.
IA, in scuti, duabus aureis trabibus obliquè

i, interno rubeo (reliquis cæruleis) campo Lupum
currenti similem, Insige genti obtinuit. Gens olim
is natali solo expulsa, receptrici suæ Ungariæ perni-
it, Belæ Regis exilio lugubriorem. Lupus insatiabi-
igurat: qui unicam ovem prædaturus gregem to-
adit. Quod Ovidius declarat;

Ad multas Lupa tendit oves, prædetur ut unam.

CIÆ veteris, duo Leones fulvi, albam acutam pyra-
n medio rubei campi erectam utrinque conscenden-
ovinciale stemma referunt. Pyramis perfectionem
tem, gloriæq; significat eminentiam, virtutum stu-
secutam: quam adusq; Decebali regnum Dacia te-
Pòst Romanorum, dein Sarmatarum, ultimò Tur-
potentiis oppressa, nomen & colonias mutavit.

LMATIA, tribus Leonum capitibus in cœruleo scu-
natis, bravium suæ nobilitatis, reliquit; Viris virium
ii valore potentibus clara: Illyrici, Liburniæq; olim
Quam Dionysius Afer, *Martiorum solum Virorum*,
vit. Postea in tres Provincias, Ramam, Chulmiam,
egoviam partita, prò Leoninis capitibus Martialia
apsit.

RDANIA, Leonem rubeum coronatum, vetus mi-
lum primis pedibus tenentem, scuto albo erexit. A
uod vulgo *darda* est) nomen, Coronam à D. Justinia-
Imperium nato, promeruit. Ad illam Virgilii sensus
dus est; namq; *hinc Dardanus ortus*: à quo Phrygiæ
Dardanidæ.

IRUS, antiquis gentis suæ Insignibus Molossum ru-
quo nomine magni canes appellantur) in albo clypeo
ebat: eo Canum genere fæcunda regio, Molossia quo-
ta fuit, ùt ait Statius;

- *gemit inter bella peremptum*

ırtbus equum, fidosq; canes flevere Molossi.

s generosiq; in Viro animi symbolum Molossus est; ı aprumve jacentem neglectim pertransire dicisi cum stantibus & ad luctam paratis conflicturus; ; Canum latratum contemnens præterit: conisi cum leonibus dignatus.

IA, quatuor aurea flumina, à dextro in sinistrum npi latus rectè deflua, priscæ sapientiæ imarvat: quæ totius eruditionis fons & mater, comneris humani schola dicebatur. Libera quondam, ɔerium in socios affectat, serva diversis per vices acta; postremò in miserrimum à Turcis reducta n; ùt hodiè (inquit Gerh. Mercator) nulla Barbarbara est, atquè Græcia: litteras & sapientùm non colit, sed ne intelligit quidèm. Tristisnarum rerum conditionis exemplum Orbi unita.

GOVINA, olim Cudvergia, nudo brachio fram gerente, rubrum clypeum (Orbino cælestiıavit. Hoc præcipuum militaris apud Illyros men fuit, quò quis plures in prætio lanceas

Æ veteri pileus niger cum rubea ligula in scuto ma fuit: Phaëtonteo casui alludens: quem in ea isse antiquitas finxit. Sic enim in descriptione ad Nicometem Bithiniæ Regem Schimnus

sequuntur Thraces, Istri uti vocant, &c.
contigisse nonnulli asserunt
n Phaëtontis hæc circa loca,
bas incolarum omnes adhuc
tra vește, & habitu lugubri.

em Insignia nunc fert Marcha Slavonica, veteris Ja-
ırs : quæ nonnulli toti Slavoniæ, intra Savum & A-
sitæ tribuerunt. Pileus cæterùm præsidii ornamen-
bolum est ; ùt qui supremam corporis humani par-
diis solaribus, aëreisq; tempestatibus munit, & pro
inter homines condecorat. Inde Romani cùm ser-
numittebant, eum pileo donabant.
RIA Scuto cælestino campoq; viridi Capram assum-
mma Principis ultimò deficientis. Quidam Histri-
ppropriant in purpureo campo : unde probabiliter
ı est appellata. Capra in symbolis, pacifici, beni-
nsveti animi idea est: lacte quam lana nobilior; In-
men parum nobilitans : minùs verò Histrix; nam
- - - *os longius illi*
Assimilat porcum. inquit Claudianus.
BURNIÆ, aurea coronataq; in cœruleo campo Aquila
Potens olim terra mariq; regio, omnibus Adriatici
sulis dominata, ab Illyride ad Alpes usq; Italiæ per
ntem protensa, hinc Virgilius;
tenor potuit mediis elapsus Achivis
yricos penetrare sinus, atque intima tutus
gna Liburnorum.
in Croatiæ nomen transiit: & hæc denuò in plurium
ıum nominumq; mutationes concessit. In qua parte
ıùm Liburniæ nomen servavit, auro in visceribus ter-
s, Homines ardua quæque superare conantes, in-
; Aquilas parit.
DOMERIÆ (quo nomine in Russia sui Regnum Unga-
hi reges eferunt) duo flumina sive tractus rubro al-
lore ad Croatiæ formam cancellati, cœruleum scu-
fariam dividentes, clypeum nobilitant ; Ubertatem

EDONIA rubeo Leone aureum campum insigni-
a nonnulli Græciæ stemma fuisse opinantur. Qui-
um Epiri Molossum ante Alexandri M. tempora,
n Herculis inter Buphali Taurive cornua erectam
Nemanidæ Reges rubeo usi sunt, pro Macedoniæ
, qui eorum proprietatem in procerum suorum
iarum scutis diligenter observabant.

SIA (quæ nunc Bulgaria) binas Coronas, sed infe-
ersam in cœruleo campo gestavit. Hinc Leo co-
aud malè tribuitur Bulgariæ. Inversa Corona rui-
ni præsagiebat. Terra pane dives, hunc Græcis
pugnantibus (Darete Phrygio teste) submittebat:
ırcos alit vasalla tellus.

Antiquiora Mœsiæ Insignia hujusmodi formæ rotam repræsentant. Rota in symbolis cùm Fortunæ rerumq; humanarum volubilitatem, tum in his virilis animi constantiam denotat. Rota quippè, tametsi quoad peripheriam circumvolvitur, firma tamen polo suo inhæret. Illis hoc subdimus tetrastichon;

sas experta vices, mutataq; Regna
t mores cernis, Mœsia mœsta, novos.
æ perpende rotam: quæ, summa premendo,
na levat: constans in levitate sua.

AVIA, caput Buphali sylvestris, ex Alpibus Mol-
flumine delatum, aureo campo inseruit. Alii su-
stellam & Lunam addunt. Exteri quidam caput
in rubeo campo depingunt, cùm circulo è na-
ex ore pendente.

VIÆ, cæruleum Campum Aquila, rubeis al-

 bisq;

cellis densè variegata decoravit ; quæ per varias
n mutationes & ſui competentiam ad Lacteam
'iam conſedit, Alaudis & laudibus amica.

SCOVIA, ſive Ruſſia Alba, bicipitem Aquilam au-
ampo rubeo, imperialem, pluriumRegnorum & Pro-
n Inſignibus præfert. In Aquilæ pectore *Czar*, ſive
: Imperator triplici Corona tectus, alto paludamen-
s, eques, Draconem lancea humi proſternit. Ab-
ſubditos imperio Magni Regionis Principes utun-
ırataq; in hoſtes vigilantia, quò ſecuriùs tot genti-
:rent, & ab ijs hoſtium machinationes avertant.
Ruſſiæ Albæ in campo nigro depinxerunt, portam
lvis apertam ; qua ex ratione, non video ; nam &
ta illius Imperii ditionum ſtemmata ſcutum, porta
, non reperio.

NONIA quatuor albis fluminibus, Savo, Dravo,
ı; ac Tiſſa, rubeum campum dividit. In Matthiæ
ıajori Sigillo, aureo colore ſignata videntur. Nec
fortaſſe, cùm eadem flumina aureis arenis di-
ingue ſolum præterlabuntur. Niſi regii Sigilli
artis Heraldicæ ignarus, trabes punctatas pro flu-
ırgenteis (tam craſſum errorem in Aula tanti Re-
e advertente) licentiùs inciderit. Flumina in Sym-
ıbertatem divitiarumq; abundantiam ſignificant.

ONIÆ, rubeum ſcutum alba coronata exornat A-
n à Leho & Krakovitiis, migrationis illius ex Illyrico
ovam Sarmatiæ coloniam, Poljanam, & latinizato
Poloniam nuncupatam : cùm ex felici reperti nidi
in gentis totius emblema feliciter auſpicata eſt.
onica ingeniis claret celebribus, & viſendis Mun-

USA, tres fluvios rectos albos in campum rubeum Quot videlicet è sui territorio in Adrium pelagus Fluvius cùm bonorum affluentiæ, tum justitiæ juorum conservationis Symbolum est; qui licet alveo è proprio tramite nunquam deflectit. Ea unica empestatem Respublica in Ora Maris Adriaci post sui juris permansit: quod menstruali novi Prinione, sartum tectum conservare studet.

IA (quo nomine Reges Ungariæ Bosnam, Hlivni-:rcegovinam sub Regni titulo comprehendunt) caindutum brachium, curvo gladio armatum, genti e campo rubeo impressit. Quæ perpetuis Bellonæ bus fato quodam destinata censeri potest: dum ex mine *Rama*, *arma* programmaticè nascuntur.

IA tribus soleis equinis argenteis, cœruleo scuto xornatur. Equis velocibus, ferro bono & fabrorum iens regio, Turcis mancipata.

ANIA, ab Imperiali Constantini urbe, Nova Rota, sumpto clypeo gaudet. Cujus quadrifariam kter superior & sinister inferior quadrans in se dieriori cœruleæ parti duas Coronas aureas indidit: ba duabus trabibus rubeis, erectè positis, distinrior sinister & inferior dexter item rubeus, duois humanis viridi manica ab humero ad cubitum, Coronam elevantibus, pristinum Romanæ Maræcæ Superbiæ typum repræsentant.

A Nigra fulvum Leonem arduas rupes conscencœruleo (aliis rubro) campo armis præsignivit. animum, nec duris nec arduis absterreri, quin eoio vires corporis fortescere, docet.

IA, Ursinis capitibus, in campo albo denotatur. tæ Schytarum solitudines, gelidoq; Septenrioni

sub-

egio abundat. Urſos turbido & obſcuro cœlo miri-
i ajunt; quod non tantùm ob ſpem futuræ ſerenita-
ntùm ob liberiorem ad alvearia evagationem: qua
te in illis apes & in ædibus homines continentur.
BLIA, quæ Syrblia, ſive Srblia dici propriè debe-
ervia communiter appellata, Cruce alba rubeum
amplſſimè deſignavit, quatuor calybibus ex tot an-
bverſis. Cui poſt Nemanidum fata Vukaſſinus
uilam impoſuit. Ea Crux Conſtantinianæ memoria
alii eadem Inſignia Conſtantinopoli tribuunt: muta-
on ritè obſervatis coloribus: proque calybibus B
litteram ponunt. Ungariæ Reges antiquioribus
um inſignibus, pro Serbliæ Raſſiæq; Regno, in Bul-
ur. Illorum olim hìc ſedes fuerunt; Romaniq;
Imperatores, Serbliæ Principes, Triballorum Reges
bant. Fatô Symbolum hoc Serblis obvenit; qui
q; ferro & igne pro Chriſtianis aris & Patriæ focis op-
in triſtem ſervitutem conceſſere.
ESIA Symboli loco Aquilam nigram, cui alba Luna à
per alas curvatur, albo campo præfert. Albam in
edio Cruculam recentiùs poſuerunt. Regio inſignes
nos Orbi dedit; inrer quos Maria Cunitia nomen in-
ruit.
MIO, ultimorum Ducum Vilakianorum ſtemma re-
ervum videlicet ſub cypreſſo inque prato viridibus,
nina cubantem; cujus collum rubeus millus ambit,
o ſcuto, albis fluminibus. Antiquiora Sirmienſis
e reperiuntur Inſignia, duo S, in bipartiti ſcuti albo
atere rubeum, & rubeo ſiniſtro album. Quibus
pum quendam magnæ illius Diæceſeos fuiſſe uſum
lumina Danubium, Savum & Bacuntium indicant.
uobus complexa te... ı magnum girum percur-

ta nemora eò tutiora Cervis latibula proſtant, quò
incolas Bella continua uberi ſolo effecerunt. Cer-
in Symbolis idea eſt hominis, qui virtutibus ſemel
, perpetuo earum deſiderio agitur. Illud enim ani-
tibus paſci ſolitum aquas maximè anhelat: diutur-
cœtera animantia longè tranſcendens. Sicuti &
Nobilitate antiquitus fuit æſtimatiſſima: cujus ma-
itas ineſt: itaq; & ſimulacra Deorum ex ea veteres
.

VONES, per tot nationes amplè diffuſi, Danubii
es rubeos Canes venaticos, aureis millis colla
bum campum decurrentes, Stemma tulere. Ge-
lisq; hominis animus Cane ſignificatur. Vertagos
ocat; qui ſua ſponte exeunt, domumq; prædam re-
Quod cum Slavo nomine, gloriam ſignificante,
nvenit.

VONES *Maris Baltici* (qui & Vandali) aureum
Draconem in campo rubro ſtemmatis loco præfe-
m alii rubrum in albo campo depingunt. Bran-
Marchiones pro Valdalorum Ducatu Gryphum,
que colore perfuſum in albo, Mecklenburgenſes
m in cœruleo campis gerunt.

VONIA *moderna*, Interamnia Croatiæ pars, cùm
ro Armorum decore Martem animal habuerit,
Rege duobus fluminibus, ſcutum trifariam ſe-
artisq; ſydere, ulteriùs donata eſt. Media ſcu-
ua Martes conſpicitur, eſt rubea: extremæ duo
quarum ſuprema ſydus micat. Flumina Savum
uibus terminatur: Martes & Mars, per continu-
um, inſignis gloriæ bravium meritam, denotant.
hujus moneta ex vna facie nummi oſtendit idem

 ani-

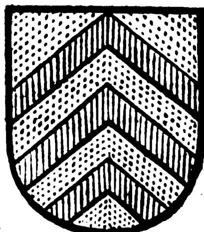
Martem inter binas Rosas: ex altera Regem & Re-
coronatos, Crucem duplicem intuentes, à pectore ef-
s: ac supra Crucem Lunam & stellam. Hæc ipsa Crux
essoribus Divi Ladislavi in Ungarici Regni tessará con-
st; per quem & Regni Coronæ vnita Regio, & deinde
:olæ Rægibus illis censu Mardurinarum tenebantur.

STIRIA, Pantheram albam, ore, auribus & tergo
as evomentem in campo viridi gentis suæ insignibus
t. Flammæ pro halitu interpretandæ sunt. Panthera
odorem adeò svavem exhalat, ut eo illecta cætera ani-
a ingenti numero sequacia trahat. Schænleben Tauru
Stiriæ fuisse ait; ob quem Tauriściam olim nominatam
. Inter victimas priscorum Taurus frequens legitur;
lùm in gentilibus sacraficijs, uti Neptuno, Apollini &
; sed &, Divino jussu, Gedeon taurum immolare de-
Iobiq; Amici septem tauros, Deo sacrificatos, immola-
Eam Tauro esse naturam ajunt, quòd à molossis acriùs
atus, fumum naribus, flammamq; oculis spargat corni-
depressis, imperterritus illis opponitur. Erectis autem
us, noxam haud ullam intendit.

THESSALIA, in superiori aurea divisi scuti parte Aqui-
edibus & alis expansis, ac in rubra inferiori tres sagit-
o Regionis stemmate gerit; Has ob Chironis aliorumq;
aurorum in ea natorum à Græcis inventam fabulam, &
in memoriam Civilis Romanorum cladis. Cæterum in
uis numismatibus in aliis Aquilá stantem, elevatis mo-
pennis capite retrospicientem, & in aliis Equum nudum,
et. Græcorũ fictione quidam Centavrũ Thessaliæ dant.
runt enim illi, Centauros ex nube quam Ixion pro Ju-
compressit, natos fuisse: inque Pelio monte à Nimphis
eros; & ab iis cum equabus conjunctis prodiisse Hippo-

d neque Centauri fuerant, nec tempore in ullo
ſe queunt: duplici natura, & corpore bino:
c alienigenis membris compacta poteſtas.
inc illinc parvis, ut non par eſſe potis ſit.

tem cauſa equinam & humanam formam Theſſaliæ 'elii montis accolis, tribuit antiquitas, quod primi orimiq; ex equis pugnare invenerint: homines aliàs tes, at militares; de quibus Seneca.

viras tellus dare militares
ptior Pthie?

cæ alias Urbi, Regionis totius uujuscemodi ſunt Inſignia. Qui-cilio Conſtantienſi Eccleſiæ illius opus fuiſſe vſus reperitur.

RACIA, quæ Odryſia quondàm, in viridi Campo am ferebat. Quidam hæc Inſignia Turciæ adſcri-quam Regionem occupavit.

RACES verò, ſubjecti Rom. Imperio, in cœruleo um Leonem, elevato pede ſiniſtro, & cauda erecta, oſtes ferituri argumentũ habebant. Luteum item dorſo gerebat Leo: quemadmodum Princeps Ro-em ſuis viribus ſuſtentaret.

NSYLVANIA, bipartiti ſcuti ſuperiori medie-igram Aquilam, expanſis alis eminentem: rubeæ tem Caſtella ſive caſtra, & hinc Solem, inde Lu-rincipali adlegit. Aquila Provincialium, ſive (ùt omitatenſium; ſeptem Caſtra à totidem Ungaris dita, Saxonum: & Luminaria Siculorum Status Auſtriæ Inſignia novò adlegit.

ALLIA, Caput Apri geſſit in albo campo; Sa-onti, & alii ori infigunt. Nonnulli abſq; Sagitta

re patente sursumque converso, indistinctis clypei co-
'ormant.

'URCIA, nullo uti solita emblemate, nomen offici-
incipis litteris expressum veneratur. Quidam Odry-
-una Turciam insigniunt. Munsterus ei Constantini
cum calybibus Serblicis addidit. At quum in vexil-
nuniter etiam bipennem gladium, dextra prehensum
llam & Lunam elevatū ostentet: eundem illi pro Sym-
è apponendum existimabam: atq; in campo rubeo, qui
ticus & manum viridi amictam, qui sacer color apud
habetur. Gladio huic superstitiosam originem adscri-
manidæ; quòd S. Elias Propheta 40. Christianorum
no in conflictu cæciderit. Alii frameam duplicatam
, & penès solam manum albam cum Luna stellaq; à la-
. Stella & Luna Illyrici sunt insignia, & Luna sola
e Odrysiorum, quippè hanc totam, & illius maximam
Turci possident. Sed & fatale ipsis Luna stem-
Fessus namq; olim Ertucules Solejmani Sachi fi-
n interdiu obdormivisset, vidit per somnium, Lunæ
rem è sinu Edebalis (viri apud Conienses ob doctri-
imatissimi) in sui sinum penetrare, moxq; ex vmbilico
tam arborem, quæ regiones aliquot, præaltosq; mon-
atos campos tegeret. Quod somnium interpretatus
es, dixisse fertur; Nasciturum Eruculi filium nomine
qui bella plurima geret, posteriq; dein ejus Reges ter-
Principes futuros: Edebaliq; filiam Osmani nupturā,
ex ea procreaturo, ad regiam dignitatem perventuros,
populis cum imperio præfuturos.

VALACHIA Transalpina Corvum habet nigrum in
mpo super corona stantem, & Crucem in rostro geren-

nunt: cui à dextra Rex & à sinistra parte Regina, se
ntuentes adstant. Exteri quidam Leonem nigrum
n, ac supra eum stellam & Lunam rubeas; alii supra
ellam & intra pedes Lunam, in albo campo, Vala-
unt Symbolum: qualem Ungariæ Monarchæ pro
Regnorum suorum emblematibus adserunt. VALA-
ajor, ab Ungaris sub GALAGIAE Regni nomine
adem habet Insignia, quæ Mæsiæ quondam fuerunt;
inferiorem Coronam ei non invertant; cui moder-
addiderunt; ut de se fandi occasionem habeat;

issa plures peto libertate Coronas:
Hei mihi; cùm regnum barbarus ensis habet.
ita spei sunt signa bona: Fortunaq; forsan
Restituet Domino pristina Regno suo.

NETIA Leonem aligerum, dextro anteriori pede
ertum, cum inscriptione, *Pax tibi Marce Evangelista*
entem, D. Marci Evangelistæ Symbolum assumpsit;
s lipsanis gloriatur: quum & Sanctus ille Gradi in
infra Aquilejam, quod Venetis paret, Evangeli-
ipsit. Theodori S. Martyris imaginem vexillis præ-
riùs quàm in bello cum Genuensibus gesto horum
ne S. Georgij, non multùm ab illa dissimili, decep-
passi fuissent.

GARIA, tres montes virides (Tatra, Fatra, Ma-
patos) rubeo campo, eorumq; intimo eminentiori
bam, imposuit. Crux ante D. Ladislavi regnum
t diximus) magìsq; corniculata fuit: quam ab ip-
litionem Slavoniæ (quæ ultra Martem duplicata
giosè insigniebatur) Successores Reges duplica-
quibusnam ante baptismum Insignibus usa fuerit,
on satìs reliquit. Atilæ Stemma fuisse Asturem ex

 Acci-

trum genere coronatum, Ritius ait: eademq; Insignia
Gejsæ Ducis tempora Ungaros conservavisse Bonfinius
:. Nec facilè credi potest: Ungaros Unorum Insignia
se. Unnis Cervus aut Bos sagitta vulneratus assignari
et, quorum alterutro ductore, pervadata Mæotide pa-
elices Daciæ Pannoniæq; terras invenere. Et Bos qui-
erisimiliùs; nam non solùm in antiquis ad eorum pug-
uris frequens tauri caput vexillis inesse videmus, ve-
in Sanctuarii Ecclesiæ D. Martini Ep. Posonii fornice,
versa Regnorum Insignia, Bovis albi caput cum inte-
lo in scuto rubeo depictum extat. Nisi verò Equum
cum fræno aureo & sella Insignibus decentiùs prætu-
quibûs cum Svatopolugo (si fides in eo Historicis)
nercati, Rege decepto, regnū emisse allegantur. Ati-
m pro Symbolo certò habuit. Ad quem alludit Paul.
us (lib. XV.) in comparatione Valamiri Gotthorum
oris, eum aiens, *Niso ipso* (nempe Attila) *cui tunc ser-*
nobiliorem. Ungari autem (si veteris Patriæ spectem-
gnia) duo brachia humana à clypei lateribus ex vmbo-
porrecta, hastis in alternos angulos objectis obliquam
formantia, tesseram nationis habuissent. Montes por-
ymbolis Principum virtutem, animique magnitudinē
orum eminentiam imaginari solent. Medium Ungariæ
n coronarunt moderni; cujus fundo Ludovicus I. Rex
re lilium imprimebat.

COETERA Occidentalioris Illyrici, sicuti & Orienta-
icularia Regnorum, illustriumq; Familiarum Insignia,
epto de *Aris & focis Illyriorum* tractatu delineata descri-
xhibere diu in animo habeo: modò Superi faveant.

PRIMI LIBRI

CARMEN,

Regni Libro inſcriptum.

Slavonia ac jam dicta Croatia tellus,
rs quondam Illyrii Pannoniique ſoli.
exandro per bella Monarchica Magno,
ntem etiam indultis extulit ille meis.
s exempta vices, tandem addita Chriſto,
ngaricæ junxi me ſociam ipſa Mytræ.
ii de Rege novo ſunt vota legendo,
mus in Ungarica Nobilitate locus.
nimalque inſigne gero, gens martia, Martem,
æquale Hunnis, & mihi ; taxa minor.
uando Crucem junxi pro ſtemmate binam,
holicæ ſolum relligionis amans.
æſareum ruit imperterritus hoſtem
ter Eques ; verùm hinc quid, niſi nomen habet?
ema Viris eſt culta & dedita noſtris,
t fundata meis Regna Polona Viris.
in plures emiſi examina gentes,
Colapi & Savo vix fruor atque Dravo.

Patriæ ſuæ Slavoniæ Hor-
IOANNES SZARMARDT
vcz, ejusdem Regni Comi-
Lotarius, Artium & Phi-
agiſter, canebat A. 1643.

Velimir Gaj
1883.

...isan dnevi dicenova za dobra dnevi.

...anius ves dan turbidus i godina.

...rianiy godina ~~...~~ ves dan.

...thius ves dan snig z godinum kup.

...nis ves dan sipo od jutra oblacno i

malo opol dan sunce sipo i toplo.

...rua dobra i pred suncom da 16 i 17.

...ik

...d jutra do suncha bila godina i dopol dan

...c ovi dnevi Mixechiosi jednako

...lagla i oblacno pred suncom dan ...

...k i osega kvaternoga taiedna.

noto ...

...ch. Stephana sipo vos dan.

...anius takaj vos dan na dvoju dicku

...dan ~~...~~ dan po dvobnoj ... takaj i s...

...r do novoga leta

